

Kredittilsynet
Postboks 100 Bryn
0611 OSLO

Dato: 30.03.2009
Deres ref: 09/2007

Høring - forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikringselskaper mv.

Kredittilsynet har fremmet forslag til ny forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikringselskaper mv. som er tilpasset den nye forsikringslovgivningens krav til oppdeling i flere porteføljer. Forskriften skal erstatte forskrift av 19. februar 1993 nr. 192 om mål for livsforsikringselskaperens kapitalavkastning.

Den Norske Aktuarforening støtter forslagene til ny forskrift, men vil påpeke at dette ikke regulerer hvordan tildeling av overskudd ved årets slutt skal beregnes, se kommentarene nedenfor.

Merknader til beregningsmetodikk

Det finnes flere metoder for å beregne en porteføljes avkastning over en gitt periode. De ulike metodene vil normalt gi samme resultat når det beregnes avkastning over en periode hvor det ikke forekommer kontantstrømmer til eller fra porteføljen. I perioder med slike kontantstrømmer vil imidlertid de ulike metodene gi forskjellige resultater fordi de representerer ulike avkastningsmål. Før en metode velges er det derfor viktig å bestemme seg for hva kapitalavkastningen skal reflektere og anvendes til.

Dersom beregningen skal reflektere avkastningen på investert kapital og kun være av opplysende karakter vil det være riktig å benytte en tidsvektet metode som eliminerer effekten av kontantstrømmene, fordi den gjør det mulig å sammenligne avkastning mellom pensjonsinnretninger, porteføljer, forvaltere og referanseindekser. Den Norske Aktuarforening antar dette er hensikten og støtter derfor Kredittilsynets forslag om å benytte tidsvektet metode.

Vi vil imidlertid påpeke at dersom kapitalavkastningen skal reflektere avkastningen på alle eiendelene som tilhører kundeporteføljene og anvendes til tildeling av overskudd i årsoppgjør og flytteoppgjør, vil det være riktigere å benytte en pengevektet metode som Internrentemetoden.

Tidsvektet avkastning beregnes presist ved å splitte opp beregningsperioden i delperioder som utgjør intervallet mellom to kontantstrømmer. Tidsvektet avkastning kan også beregnes tilnærmet ved å splitte opp beregningsperioden i et visst antall like store delperioder og vekte kontantstrømmene etter hvilket tidspunkt i delperioden de inntraff ved å benytte Modifisert Dietz metode. Nøyaktigheten til Modifisert Dietz metode avhenger blant annet av størrelsen på kontantstrømmene i forhold til porteføljeverdier og lengden på delperiodene. Hvis kontantstrømmene er større enn 10 prosent av porteføljeverdien eller hvis delperiodene overstiger en måned anbefales ikke denne metoden i faglitteraturen.

Vi registrerer at lengdekravet er oppfylt i forslaget til ny forskrift og vi antar at størrelseskravet normalt også vil være oppfylt. Imidlertid ser vi for oss at ved flytting av store kontrakter til og fra underporteføljer kan anbefalt grense overstiges. Den Norske Aktuarforening støtter Kredittilsynets forslag om å benytte Modifisert Dietz metode til å beregne tidsvektet avkastning tilnærmet.

Det foreslås å beregne periodens (kvartalsvis, halvårlig eller årlig) avkastning ved å lenke delperiodenes avkastning geometrisk. En slik tidsvekting av delperiodenes avkastning er riktig ut fra det vi tidligere har antatt kapitalavkastningen skal reflektere og anvendes til. Den Norske Aktuarforening kan ikke se praktiske utfordringer av betydning ved en slik geometrisk beregning og støtter derfor forslaget.

Den Norske Aktuarforening mener forslaget til en månedlig beregning av kapitalavkastningen, og at det gis frihet, men ikke krav, til å gjøre hyppigere beregninger hvis ønskelig, virker hensiktsmessig.

Anvendelse av beregningsmetodikken

Den Norske Aktuarforening forutsetter at ny beregningsmetodikken kun skal være av opplysende karakter, og ikke medføre endringer i hvordan selskapets årsavkastning i en portefølje skal fordeles på de enkelte kontrakter. Det forutsettes i dag at alle kontrakter i en portefølje fortsatt skal få tilført samme prosentvise avkastning, uavhengig av hvilken periode den enkelte kontrakt har vært representert i porteføljen. Etter Den Norske Aktuarforenings syn kunne det vært presisert bedre i høringsnotatet, evt. i forskriften, at beregningsmetodikken ikke påvirker beregningen av den årlige fordeling av avkastning.

Ved tilbakeføring av avkastning til kundene i en portefølje, vil en i praksis ta utgangspunkt i den nominelle avkastningen som er oppnådd i løpet av et år, og fordele denne på kundene ved å tilføre en avkastning i prosent som resulterer i det nominelle avkastningsbeløpet. Den Norske Aktuarforening vil bemerke at denne avkastningen i de fleste tilfeller ligger nærmere kapitalavkastningen etter gammel modell enn etter ny modell. Unntaket synes å være ved betydelige negative transaksjoner i tredje eller niende måned, som har sammenheng med vekten som gis til disse månedene i Simpsons formel.

En endring i denne metodikken vil kunne utsette forsikringsselskapene for en ny type solvensrisiko, knyttet til å oppnå garantert avkastning for midler som kommer til i løpet av året, og der avkastningen i den delen av året er under garantert avkastning. Dersom selskapene ikke kan fordele avkastningen for hele året på alle sine kunder, vil selskapet stå (ny) risiko for denne kundegruppen.

Av samme grunn som fremføres over mener vi at kapitalavkastningsrenten ikke direkte kan inngå ved fastsettelse av oppgjørsrenten i flytteoppgjør. Vi forutsetter derfor som sagt at forslaget til ny forskrift ikke medfører endringer i prinsippene for tildeling av overskudd ved flytting.

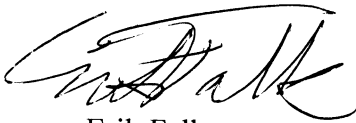
Merknader til hvilke poster som skal inngå i beregningene

Den Norske Aktuarforening mener det er hensiktsmessig at forskriften angir hvilke transaksjoner det skal korrigeres for i beregningene. Det vil bidra til å sikre sammenlignbare beregninger. Vi antar at begrepet transaksjonsbeløp som omtales i forskriftsforslagets § 3 gjelder eksterne kontantstrømmer som til- og fraflytting, premieinnbetaling,

pensjonsutbetalinger, skatt etc. og at finansinntekter ikke inngår. Den Norske Aktuarforening mener det er hensiktsmessig at dette fremkommer tydeligere i forskriften.

Ettersom vi har antatt at kapitalavkastningen skal reflektere avkastning på investert kapital mener Den Norske Aktuarforening at det er riktig å holde forfalte ikke betalte premier utenfor beregningene. Vi mener også at derivater tilordnet kundeporteføljene bør inngå i beregningene. Den Norske Aktuarforening støtter således Kredittilsynets syn i disse to spørsmålene.

Med vennlig hilsen
Den Norske Aktuarforening

Erik Falk
Viseformann

*Den Norske Aktuarforening (DNA) er en frittstående, uavhengig profesjonsforening som er åpen for alle som har aktuar-
utdannelse eller tilsvarende kvalifikasjoner. Foreningens formål er å fremme utøvelsen av aktuarfaget og medlemmenes
felles interesser. De aller fleste aktuarer som arbeider med forsikringsfaglige spørsmål, er medlemmer av foreningen.*